

Konsultant Wojewódzki w dz. Pielęgniarstwa mgr Jolanta Kolasińska

OPINIA W SPRAWIE WYKONYWANIA PRZEZ PIELĘGNIARKI PRÓB UCZULENIOWYCH.

Wrocław 10.02.2010 r.

Podstawowym aktem prawnym regulującym wykonywanie zawodu pielęgniarki jest Ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 151, poz.1217 z 2009 r.) oraz Rozporządzenie Ministra

Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 2 września 1997 roku w sprawie zakresu i rodzaju świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych, wykonywanych przez pielęgniarkę samodzielnie, bez zlecenia lekarskiego, oraz zakres i rodzaj takich świadczeń wykonywanych przez położną

samodzielnie w sprawie (Dz. U. z 1997r., Nr 116, poz. 750).

W ustawie określone zostały kompetencje pielęgniarki.

Art. 4.1. mówi, że „Wykonywanie zawodu pielęgniarki polega na udzielaniu przez osobę posiadającą wymagane kwalifikacje, potwierdzone odpowiednimi dokumentami, świadczeń zdrowotnych, a w szczególności świadczeń pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych oraz z zakresu

promocji zdrowia. Wskazane w cytowanym artykule funkcje zawodowe pielęgniarki realizowane w ramach fachowej opieki są zadaniami samodzielnymi, współzależnymi ale również zależnymi od decyzji innych członków

zespołu terapeutycznego. **Udział pielęgniarki w leczeniu, funkcja terapeutyczna jest, zgodnie z polskim prawodawstwem, zależna od decyzji lekarza.**

Wskazane powyżej Rozporządzenie nie uprawnia pielęgniarki do samodzielnego wykonywania prób uczuleniowych. W związku z tym, należy stwierdzić, że pielęgniarka może wykonać próbę uczuleniową, wyłącznie na wyraźne zlecenie lekarza.

Zlecenie lekarskie powinno precyzować sposób wykonania próby a w szczególności powinno określać drogę podania, wskazywać lek określać objętość i dawkę tego leku.

Zgodnie z art. 45 Ustawy z dnia 5 grudnia 1996 roku o zawodzie lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. Nr 21 poz. 204 ze zm. z 2002 r.), lekarz ponosi odpowiedzialność za powyższe czynności,

natomiast pielęgniarka zobligowana jest do prawidłowego wykonania zlecenia lekarskiego.

Jednocześnie art. 22 punkt 5 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej daje pielęgniarcie prawną możliwość odmowy wykonania zlecenia lekarskiego, pod warunkiem podania przyczyny na piśmie.

W obowiązujących resortowych aktach prawnych (Dz. Urz. MZiOS Nr 4, poz. 26 z dnia 5 sierpnia 1997 roku) brak jest szczegółowych wytycznych w sprawie wykonywania prób uczuleniowych.

Zawarte zostały jedynie, jako obowiązujące wytyczne Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 23 marca 1977 roku w sprawie stosowania penicyliny i wykonywania skórnych prób uczuleniowych, mogą one stanowić

pomoc w przypadku stosowania penicyliny, jej pochodnych oraz wykonywania próby przed ich podaniem.

Reasumując: pielęgniarka może wykonać, na wyraźne zlecenie lekarskie, próbę uczuleniową zgodnie ze wskazówkami zawartymi w zleceniu.